

# POŁOŻNA

MIESIĘCZNIK

ORGAN STOW.  
ZAWODOWEGO  
POŁOŻNYCH  
KRAKÓW-LWÓW

—□—

Cena pojedynczego  
numeru **90 groszy**,  
w przedpłacie kwar-  
talnej **Złotych 2-40**



Redakcja i Admin.:  
Kraków, ul. Koperni-  
ka L. 17, Państwowa  
Szkoła Położnych.  
Tel. 10265 i Red. odp.  
15508 - P. K. O. 408.706

—□—

Redakcja na Lwów:  
Lwów, Pijarska L. 4.  
□ Telefon Nr. 126. □

## KOMITET REDAKCYJNY:

Redaktorzy naczelni, Kraków: *Dr. Markowa Ada*, Prof. Państwowej Szkoły Położnych.  
Lwów: *Doc. Dr. Mączewski Stanisław*, Prof. Państw. Szkoły Położnych.  
Redaktor odpowiedzialny: *Dr. Papée Adam*, Asystent Państwowej Szkoły Położnych, Kraków.  
Lekarze, Kraków: *Dr. Pisarski T.*, *Dr. Reiss H.*, *Dr. Ślęczkowska Z.*, Asyst. Państw. Szkoły Poł.  
Lwów: *Dr. Gerhard Leopold*, *Dr. Doliński Józef*, b. Asyst. Państw. Szkoły Poł.  
Warszawa: *Dr. Cieszyński Ksawery Franciszek*.  
Położne, Kraków: *Halamowa A.*, *Nablowa K.*, *Orderowa R.*, *Pługowa W.*, *Gierszowa N.* w Wiśle.  
Lwów: *Kapralska P.*, *Hrycyniak Fr.*, *Gwoździowa P.*

## Szanowne Koleżanki!

*Zarząd Stowarzyszenia Położnych Województwa Krakowskiego, kierując się doświadczeniem, jak dodatnio wpływa odbywanie zjazdów na tok prac organizacyjnych, powziął plan zwołania II Zjazdu Położnych Województwa Krakowskiego w pierwszej połowie marca 1932. Blizsze daty i programy Zjazdu będą wkrótce ogłoszone. Kilkomiesięczny termin dzielący nas od dni Zjazdu, pozwolą nam opracować spokojnie i sumiennie tak stronę organizacyjno-zawodową, jak i część referatową. Mamy niepłonną nadzieję, że ten nasz II Zjazd będzie się cieszył równie licznym udziałem jak poprzedni, a podkreślając zrozumienie konieczności organizacji i uświadomienia zawodowego, przyniesie nam niechybnie nowe korzyści praktyczne.*

## ZA ZARZĄD:

*Prezesowa:*

**Halamowa A.**

*Skarbniczka:*

**Ratajowa T.**

Następny numer „Położna“ ukaże się w drugiej połowie grudnia b. r. *Redakcja.*

## Szanowne Czytelniczki!

W związku z zapowiedzeniem zwołania **II Zjazdu Położnych Woj. Krakowskiego** Redakcja na prośbę Zarządu zgłosiła całą gotowość pomocy w organizacji Zjazdu i zajęcia się stroną referatową. Podobnie jak na I Zjeździe obok zapewnionych już referatów lekarzy, planowany jest szereg odczytów (referatów), które wygłoszą położne. Te Panie, które brały udział w I Zjeździe w Krakowie (10. XII. 1929), pamiętają, jak dużym zainteresowaniem cieszył się Zjazd, na którym obok tematów społeczno-zawodowych, położne wygłosiły kilka wartościowych referatów naukowych.

Redakcja zwraca się zatem do czytelniczek o nadsyłanie prac (referatów, odczytów, doniesień z praktyki i t. p.), które mają być wygłoszone na Zjeździe, do redakcji najpóźniej do dnia 1 marca 1932, prace które nadejdą po tym terminie, będą mogły być wygłoszone jedynie, jeżeli czas trwania Zjazdu na to pozwoli. Wszelkich wyjaśnień w tej sprawie udziela redakcja (Kraków, Kopernika 17, „Położna“).

Proponujemy kilka tematów: „Walka z partactwem leczniczym babek“, „Wspomnienie z praktyki, które pamiętać będą całe życie“ (każda z Pań zajmujących się szereg lat praktyką, ma niezawodnie jakiś przypadek, który swoją nieprzeciętnością zasługuje na szczegółowe opracowanie), „Łożyisko przodujące“, „Wodogłowie“, „Cięża mnogie“, „Potworniki“, „Cięża pozamaciczna“ i t. p.

Równocześnie zawiadamiamy, że od stycznia 1932 podejmuje Redakcja zawieszono czasowo wykłady dokształcające, które będą się odbywały w sali wykładowej Państwowej Szkoły Położnych w Krakowie, w każdą pierwszą niedzielę po 15 danego miesiąca. Zawiadomienia bliższe będą ogłaszane w miesięczniku.

**Redakcja.**

**W sprawie abonamentu** dołączamy czek do przedpłaty za kwartalny abonament „POŁOŻNEJ“ na konto bankowe 408.706 P. K. O. — Abonament kwartalny t. zn. za trzy numery 2·40 zł (listopad, grudzień, 1931 i styczeń 1932 r.). Dołączony czek opatrzony w kolumnie środkowej pieczętką „Położna“, Organu Stow. Zawodowego Położnych, służyć jedynie do opłat abonamentu.

## Walka z partactwem leczniczem „babek”

Sokal, dnia 13 października 1931.

### Do Redakcji miesięcznika „Położna” w Krakowie.

W załączeniu przesyłam odezwę, którą wysłałem do wszystkich Urzędów paraf. tut. powiatu i Zbiór Okólników i Rozp. Starostwa, które otrzymują wszystkie Urzędy gminne w powiecie, w sprawie zwalczania niekwalifikowanych babek udzielających pomocy rodzącym.

Za Starostę powiatowego:

*Dr. J. Wójcikiewicz*, lekarz powiat.

Starostwo powiatowe Sokalskie.  
L. 44/ZZ

Sokal, dnia 28 września 1931 r.

### Do Wielebnych Urzędów parafjalnych obu obrządków w powiecie.

Pismem tut. dnia 21 lutego 1931 L. 44/ZZ. odniosłem się z prośbą do Wielebnych Urzędów paraf. o żądanie przy obrzędzie chrztu noworodków obecności egzaminowanej położnej, gdyż pomimo tego, iż w danej gminie lub okręgu ma swą siedzibę egzaminowana położna, tak zwane babki wiejskie wykonują w tychże gminach partactwo akuszerskie ze szkodą dla zdrowia tak rodzącej jakoteż i noworodka.

Ponieważ sprawa ta była poruszona na zjeździe Ginekologów w Krakowie w dniach 28—30 czerwca 1931 i uchwały w sprawie zwalczania „babkowania” zostały przedłożone Min. Spr. Wewn. Dep. Służby Zdr. celem wydania odpowiednich zarządzeń w sprawie walki z babkami, upraszam ponownie o żądanie przy obrzędzie chrztu obecności egzaminowanej położnej zwłaszcza w gminach będących siedzibą egz. położnych względnie okręgu tychże.

Za Starostę powiatowego:

*Dr. J. Wójcikiewicz*, lekarz powiat.

L. 44/ZZ

Sokal, dnia 28 września 1931

### Zbiór okólników i rozporządzeń Starostwa w Sokalu

Doszło do wiadomości Starostwa, iż w niektórych gminach będących siedzibą akuszerki egzaminowanej okręgowej lub też w gminach jej okręgu, trudnią się położnictwem niekwalifikowane babki wiejskie, zaś w czasie dochodzeń administracyjno-karnych przeciw takowym babkom, za nieprawne udzielanie pomocy rodzącym Naczelnicy gmin wystosowują memorjały ze swemi podpisami i pieczęcią gminną do Starostwa w celu uwolnienia babki od mającej się jej wymierzyć



grywny lub kary aresztu i wysyłają zazwyczaj kilka osób by te ustnie broniły obwinionej rozmaitemi wykretami np. 1) „ludzie naszej gminy nie uznają położnej (akuszerki) egzaminowanej, lecz tylko swą akuszerkę, która sama się tego wyuczyła i pochodzi ze swej wsi, zaś akuszerka egzaminowana odsyła rodzącą do lekarza lub szpitala, a babka swoja nigdy do nikogo nie odsyła, lecz sama bez lekarza udzieli pomocy rodzącej.

2) babka ponadto umie spalić różę i „zmawiać zęby czego egzaminowana akuszerka nie umie“ i przytaczają wiele innych bezpodstawnych faktów, stając w obronie babki będącej przy rozprawie karnej.

Stan podobny dłużej w tut. powiecie nie może być tolerowany, gdyż ludność gmin wcale nie bierze tego pod rozwagę, jakie szkody wyrządza babka udzielająca pomocy przy porodzie, które wpływają ujemnie na zdrowie tak rodzącej jakoteż i noworodka, gdyż wiele rodzących po udzieleniu pomocy przez nieukwalifikowaną babkę umiera z powodu zakażenia, (gorączki pologowej) i innej choroby porodu, zaś noworodki zwykle po kilkutygodniowym życiu umierają lub też pozostają kalekami na całe życie, zazwyczaj umierają w parę godzin po porodzie na tak zwane w gminach styski.

Polecam przeto wezwać babki trudniące się udzielaniem pomocy rodzącym w gminach lub okręgach egzaminowanych położnych do zaprzestania tejże czynności, gdyż będą donieszone Starostwu celem ukarania, zaś kara wymierzona będzie surowiej niż w latach poprzednich.

Treść niniejszego okólnika polecam ogłosić ludności w sposób tam praktykowany.

Przytem nadmieniam, iż urzędy parafjalne w czasie obrzędu chrztu będą wymagały bezwarunkowo i stale obecności egzaminowanej położnej, która udzieliła pomocy rodzącej.

— o —

*Dr. Franciszek Ksawery CIESZYŃSKI (Warszawa).*

## Kąpiele lecznicze.

Jednym z najstarszych środków leczniczych, prostych, a skutecznych, nie grożących prawie żadnem niebezpieczeństwem, są niewątpliwie kąpiele lecznicze najróżniejszego rodzaju. W pierwszym rzędzie należą do nich kąpiele mineralne, których Polska posiada niezliczony szereg, a których tutaj omawiać nie będziemy.

W niniejszym artykuliku mamy zamiar podać tylko te kąpiele lecznicze, które można przygotować w domu.

**Stosuje się je w najróżnorodniejszych chorobach, według zaleceń lekarza, opiekującego się danem dzieckiem.**

Aby zaoszczędzić mu pracy w przepisywaniu dokładnych wskazówek, podajemy tutaj szczegółowe dane o przygotowaniu poszczególnych kąpieeli leczniczych.

*Kąpiel gorzyczna* znajduje zastosowanie u noworodków w różnych niedomaganiach, a u niemowląt i starszych dzieci głównie w przypadkach zapalenia płuc. Przygotowuje się ją w sposób następujący: Tyle gramów mąki gorzycznej, ile litrów wody ma zawierać kąpiel, wkłada się do woreczka z płótna i gucie w małej ilości wody o 30° C. tak długo, aż wystąpi piana i da się odczuć ostry zapach; wodę tę z garnuszka wlewa się do kąpieeli, mającej ciepłotę ciała i wkłada do niej dziecko na 7 do 10-ciu minut; poczem dolewa się ciepłej wody, póki temperatura jej nie podniesie się do 40° C. Podczas kąpieeli zawiązuje się oczy dziecka mokrem płótnem i naciera całe ciało w wodzie ręcznikiem, aż skóra zrobi się czerwona. Gdyby, przeciwnie, skóra stała się bledsza, trzeba natychmiast kąpiel przerwać, gdyż blednięcie to oznacza osłabienie serca. Po kąpieeli należy dziecko oplókać czystą wodą, owinać w prześcieradło kąpielowe, pozostawić je w niem przez 10 minut i potem dopiero osuszyć.

*Kąpiel z nadmanganianu potasu* stosuje się w różnych zakażeniach skóry, które zwłaszcza u noworodka, ze względu na jej delikatność, są dosyć częste. Dodaje się wówczas do zwykłej kąpieeli, o temperaturze ciała, tyle kryształków nadmanganianu potasu, poprzednio dobrze rozpuszczonego w gorącej wodzie w garnuszku, (przeciętnie 1 g na 10 litrów wody), aż woda przybierze barwę jasno-czerwoną. Kąpiel może trwać 5—10 minut.

*Kąpiel sublimatową* natomiast stosuje się prawie wyłącznie, gdy dziecko ma kile. Bierze się wówczas 1 gramową pastylkę na 10 litrów wody, rozpuszcza się w garnuszku z ciepłą wodą i dolewa do wody kąpielowej, w której dziecko powinno pozostawać 10 do 15-tu minut.

Przy używaniu obu ostatnich środków należy o tem pamiętać, że są trujące, a zwłaszcza sublimat. Trzeba więc uważać, aby przy kąpieeli woda nie dostała się do ust dziecka, i aby po użyciu natychmiast wylać ją do ustępu, gdyż mogłyby się jej napić zwierzęta domowe. Również istnieje niebezpieczeństwo, że dzieci uważać mogą różowe pastylki sublimatu,

względnie fioletowe kryształki nadmanganianu potasu, jako cukierki, i wziąć je do buzi; środki te muszą więc bezwzględnie pozostawać pod kluczem.

*Kąpiel z kory dębowej* znajduje zastosowanie w przypadkach sączącego wyprysku, silnego wyprzenia i t. p. Zalewa się wtedy tyle gramów, ile litrów wody zawiera kąpiel, suchej kory dębowej zimną wodą na noc, aby namiękła, gotuje się następnie w tej samej wodzie przez 15 minut, cedzi się ją i dodaje wody kąpielowej, która z początku ma ciepłość ciała, a później przez dolanie gorącej wody ogrzewa się do 40° C. Kąpiel ta trwa również 10 minut! po niej nie należy robić natrysku, lecz dziecko pozostawić 10 minut w prześcieradle kąpielowym, a potem dopiero osuszyć. Woda kąpielowa nie powinna nigdy pozostawać niepotrzebnie w waniencie, gdyż kwas garbnikowy kory dębowej natychmiast zabarwia jej ściany na brunatno.

*Kąpiel z mydła* poleca się często, aby odkazić skórę w przypadkach świerzby, czyractwa lub innych zakaźnych chorób skórnych. Rozpuszcza się wtedy tyle gramów mydła, ile litrów wody zawiera kąpiel, której ciepłota z początku wynosi 37° C. a stopniowo musi być podniesiona do 40° C. Dziecko powinno pozostawać w wodzie 10 minut, potem być oblane wodą o 40° C., następnie pozostawać przez 10 minut w prześcierale, poczem dopiero osuszamy je.

*Kąpiele słone* są najwięcej znane, gdyż znajdują zastosowanie w tak częstych chorobach, jak krzywica, zolżowatość, niedokrwistość i t. p. W zasadzie są one naśladownictwem naturalnych kąpielei kruszcowych (mineralnych), które, zależnie od zdrojowiska, zawierają 3—30% soli. Zazwyczaj używa się w domowych kąpielach słonych tylko 3—4% soli, aby dzieci zbyt nie osłabiać, i dlatego stosuje się je tylko co drugi dzień. Dziecko powinno pozostawać w wannie w pozycji siedzącej, zanurzone do pasa, przez 10—15 minut, przyczem należy je polewać słoną wodą po ramionach. Po kąpeli słonej, o 37—38° C., musi dziecko bezwzględnie wypocząć w pozycji leżącej przez 20—30-tu minut.

*Kąpiele z igliwia* stosuje się w przypadkach nerwowego osłabienia dziecka, lub tak zwanej nerwowości. Dodaje się wówczas do zwykłej wody kąpielowej, o 35—37° C., wyciągu z igliwia tyle, aby woda nabrała przyjemnego zapachu. Preparatów z igliwia znajdujemy w sprzedaży tak dużo, że nie-



podobna ich, wszystkich wymienić. Zasadniczo nie wiele one się różnią między sobą.

Pozostałych kąpeli leczniczych nie opisujemy tutaj dlatego, że znajdują zastosowanie tylko w bardzo ciężkich przypadkach różnych chorób i to przeważnie w szpitalach.



*Dr. MARJA SOLECKA. (Kraków).*

## **Wytyczne dietetyczne w ciąży prawidłowej i jej powikłaniach.**

(Dokończenie)

Pożywienie jak już wyżej wspomnieliśmy, w swej jakości oraz ilości nigdy nie jest obojętne dla ustroju każdego człowieka, a przede wszystkim dla matki. Podczas gdy dawniej kobieta przede wszystkim myślała tylko o tem, by rodzinę wyżywić, to dziś nowoczesna kobieta musi wiedzieć, w jaki sposób żywić rodzinę, by każdy dostał te składniki odżywcze, które mu są dla zdrowia i życia potrzebne. Weźmy taki przykład: Dajemy ciężarnej jednostronne pożywienie, n. p. same rzeczy mączne, a więc chleb, bułki, kaszę, ziemniaki, kluski i t. p. chcąc ją wedle mniemania otoczenia jaknajlepiej odżywiać. Jest to zupełnie wadliwe, ponieważ samymi mączkami, czyli węglowodanami żaden ustrój żyć nie może, i po kilku miesiącach mimo dużego przybytku na wadze zamiast doskonałego wyglądu następuje ociężałość, brak sił, dolegliwości w trawieniu i dolegliwości nerwowe. Nie trzeba chyba powtarzać raz jeszcze szczegółów o doświadczeniach na kurach, które żywione polerowanym ryżem, bez żadnych innych dodatków zapadały na chorobę zwaną beri-beri, tęsamą chorobę, która występuje wszędzie tam, gdzie ludność żywi się przewagą ryżu polerowanego, jak się to często dzieje wśród ludności w tych krajach, w których ryż uprawiają.

Jeśli podamy znówu same owoce, lub jarzyny, czyto gotowane, czy też surowe, znówu organizm matki będzie jednostronnie odżywiony, ponieważ w sokach roślinnych i owocowych pobiera wprawdzie więcej witamin i soli organicznych, aniżeli mu potrzeba, ale węglowodany, białko i tłuszcze potrzebne jeszcze prócz tych witamin są zupełnie pominięte. Znówu więc tego rodzaju odżywianie nie jest dostateczne i ma

swe ujemne skutki. Z tych 2-ech przykładów wynika, że wszędzie tam, gdzie nie zachodzą specjalne komplikacje, musi ciężarna mieć pokarm mieszany. To jest, pokarm powinien składać się z tych składników, które zawierają skrobię, czyli mąkę t. zw. węglowodany, a więc jeszcze raz szczegółowo: chleb, bułki, kaszę, ryż, grysiaki, ziemniaki, cukier, pieczywa i potrawy z mąki, lecz zawsze przyrządzone, lub podane z odpowiednim dodatkiem białka, tłuszczu, oraz jarzynami, lub sokami jarzynowymi i owocowymi. To samo odnosi się do tego trzeciego składnika pożywienia, jakim jest białko, czy to pochodzenia roślinnego, czy też białko pochodzenia zwierzęcego.

Samo mleko, lub każde inne białko ustrojowi dorosłemu nie wystarczy. W bardzo szybkim czasie po takim znów jednostronnem, białkowem pożywieniu może przyjść do poważnych zaburzeń, z powodu przeżywienia białkiem. Jedynie mleko, które mieć powinno wszystkie składniki, mogłoby na dłuższy czas wystarczyć do zupełnego odżywiania, lecz tylko wtedy, jeśli krowa jest zupełnie zdrową, oraz gdy znajduje się na wyborowej świeżej zielonej paszy, co u nas, czyli w naszym klimacie możliwe jest tylko w okresie wiosny. Wtedy mleko tych krów, świeżo wydojone i niegotowane, lecz jedynie ogrzane dobrze na łaźni wodnej, czyli w gospodarstwie domowem, w drugim większem naczyniu z wodą, a nie wprost na palenisku, ponieważ wtedy z powodu zbyt wysokiej temperatury, a często za nagłego ogrzewania, mleko to staje się ciężko strawne, a temsamem mniej wartościowem. Też smak jego zmienia się i wiele osób, które niechętnie piją mleko gotowane, dobrze znoszą mleko ogrzane tylko na łaźni wodnej.

U osób ciężarnych, których nerki nie funkcjonują prawidłowo, zwłaszcza w ostatnich okresach, nawet i tak doskonałe pożywienie jest z powodu swej zawartości białka nieraz niedopuszczalne i tam należy oprócz węglowodanów i tłuszczów ograniczyć się tylko do jarzyn i to raczej duszonych w szczelnie zamkniętem naczyniu (czyli na dno rynki lub naczynia, w którem zamierzamy dane jarzyny gotować, nalewamy lub dajemy trochę tłuszczu, a na to drobno pokrajaną jarzynę, lub kilka jarzyn, poczem naczynie szczelnie przykrywamy pokrywą, by para wodna nie ulatniała się podczas gotowania) a potrawa wskutek tego, nie wysychała podczas gotowania. Pokrywkę uszczelnić jeszcze można, kładąc na niej ciężki żelazny, lub kamienny przycisk; oczywiście wtedy, gdy nie roz-



porządzamy specjalnymi naczyniami ze szczelną pokrywą, lub gdy gospodarstwo młodej matki nie rozporządza funduszami na drogie i piękne aparaty i naczynia nowoczesne do gotowania jarzyn. Jarzyny przyrządzane w tych szczelnych naczyniach, czyli t. zw. jarzyny duszone są o wiele łatwiej strawne, aniżeli jarzyny gotowane w staroświecki sposób na wodzie, a poza to wszystkie te sole mineralne, które podczas gotowania w wodzie, jak to przeważnie do dziś dnia się dzieje, danyh jarzyn, zostają wylugowane i odlane razem z wodą, czyli jarzyna ta zawiera już mało składników odżywczych, a dużo mas niestrawnych, których unikać należy tam wszędzie, gdzie obciążenie przewodu pokarmowego nieużytecznym balastem, jest niepotrzebne. Dlatego więc w razie zaordynowania przez lekarza kobiecie ciężarnej diety bezbiałkowej, podane jarzyny duszone z dodatkiem węglowodanów oraz tłuszczów stanowią dobre pożywienie i nie powodują uczucia nadmiernej pełności, oraz wzdęcia, jak to często zdarza się po jarzynach przyrządzonych na wodzie, czyli w wodzie gotowanej.

Ponieważ w okresie jesiennym mamy w odżywianiu jarzynowym dużą ilość kapust i kalafjorów, należy pamiętać, że wszystkie gatunki kapustowate muszą być przed duszeniem ich w szczelnych naczyniach obgotowane kilka minut, ale wyraźnie tylko kilka minut we wrzącej wodzie, by usunąć z nich ostre i niemiłe w smaku substancje, które pobierają w wielkiej ilości z nawozu.

Co do ilości pożywienia należy jeszcze zwrócić uwagę, że tam wszędzie, gdzie objętość pokarmu sprawia kłopoty, należy podawać małe ilości pożywienia, co dwie i pół do trzech godzin. To t. zw. żywienie „na raty“ jest bardzo mile widziane wszędzie tam, gdzie jednorazowa duża ilość pożywienia jest niemożliwa do zjedzenia, często z powodu nudności, niechęci do jedzenia.

W ten sposób możemy pomóc wielu matkom nie zmuszając ich do specjalnego trybu życia, lub opuszczania domu na czas dłuższy, dla leczenia sanatoryjnego.



---

Opracowanie przykładów „Seminarjum położniczego“ od przykładu VI—X umieścimy w numerze grudniowym.

---

Z Państwowej Szkoły Potożnych we Lwowie.  
Siostra Z. Ł.

## O kąpeli chorych.

(Dokończenie).

Oprócz kąpeli oczyszczających są jeszcze kąpiele lecznicze, które są najrozmaitsze, urządzone w wannie lub w łóżku, częściej jednak w wannie. Rodzaj kąpeli określa zawsze lekarz, jak również jej ciepłotę i czas jej trwania.

Omówienie wszystkich możliwych kąpeli leczniczych zajęłoby zbyt wiele czasu, ograniczymy się więc tylko do opisanie tych kąpeli leczniczych, które się przygotowuje z samej tylko wody, bez jakichkolwiek dodatków.

Istnieją więc przedewszystkiem t. zw. kąpiele przedłużone, t. j. takie kąpiele, które trwać mogą nawet kilka godzin. W czasie takich kąpeli należy zwracać uwagę na to, by ciepłota wody nie obniżała się, a więc trzeba ustawicznie odprowadzać wodę z wanny, napuszczając równocześnie świeżą wodę ciepłą. Chora nie może oczywiście ani na chwilę pozostać sama, położna powinna przez cały czas zwracać uwagę na jej tętno, wygląd i barwę cery, jeżeliby się jej zaczęło robić słabo, lub jeżeliby dostawała dreszczy, to trzeba przedewszystkiem otworzyć zlew w wannie i chorą wyjąć z wody. Ciężej chorych do tego rodzaju kąpeli wkłada się na specjalnych siatkach lub jeśli tych brak to na mocnem prześcieradle, aby w razie zasłabnięcia chorej łatwiej ją było wyciągnąć z wody. Kąpiele przedłużone zaleca się zazwyczaj chorym podnieconym; kąpiele takie znacznie ich uspokajają; oprócz tego stosuje się je także poparzonym. Takie chore leżą jednak w t. zw. łóżkach wodnych, specjalnie do tego celu urządzonych. Nie wolno oczywiście stosować takich kąpeli na własną rękę, jak zresztą żadnej innej kąpeli leczniczej.

Kąpiele zależnie od ciepłoty otrzymują różne nazwy jak poniżej:

kąpiel o ciepłocie wody od 12—18° C.	zwiemy	<i>zimną</i>
„ „ „ „ 18—23° C.	„	<i>chłodną</i>
„ „ „ „ 23—29° C.	„	<i>umiarkowaną</i>
„ „ „ „ 29—33° C.	„	<i>letnią</i>
„ „ „ „ 33—37° C.	„	<i>ciepłą</i>
„ „ „ „ 37—44° C.	„	<i>gorącą.</i>

Trzeba pamiętać, że nigdy nie umieszcza się chorej od razu w zimnej, ani w gorącej wodzie, lecz zawsze w wodzie o ciepłocie umiarkowanej, a potem się powoli wodę ochładza lub dodaje się cieplejszej, zależnie od tego, czy trzeba przyrządzić kąpiel zimną, czy gorącą. Gdy się przygotowuje taką kąpiel, najlepiej byłoby wannę ustawić przy łóżku chorego, a łóżko nakryć dużą ceratą. Po skończonej kąpeli bierze się do pomocy przynajmniej 3 osoby i na prześcieradle wyciąga się chorą z wody, układając ją na łóżku. Następnie przykrywa się ją zaraz prześcieradłem kąpielowem, silnie rozcierając, wyjmuje się ceratę i mokre prześcieradło, a na końcu przykrywa się kołdrą (kocem). Aby chorej nie było zimno, ogrzewa się łóżko termoformami i podaje się chorej ciepłe napoje. Na wszelki wypadek należy mieć zawsze pod ręką czarną kawę oraz wyjąłowioną strzykawkę z igłami i środki nasercowe. Skoro chora już się rozgrzała, wyjmuje się prześcieradło kąpielowe, którem była zawinięta i ubiera się jej koszulę. Kąpiele zimne jak i gorące trwają zazwyczaj bardzo krótko, bo zaledwie kilka minut; podczas kąpeli zimnych poleca się chorej, by wykonywała w wannie ruchy, a oprócz tego rozciera się jej ciało przez cały czas trwania kąpeli.

Każdą taką kąpiel może urządzić położna jedynie z polecenia lekarza, którego powinna poprosić zarazem o ścisłe określenie ciepłoty wody i czasu trwania zabiegu. Położna jest również obowiązana zdać sprawę lekarzowi, jak się chora miewa po przepisanej kąpeli, oraz jak tę kąpiel znosiła.

---

## RUCH ORGANIZACYJNY.

Szanowne Koleżanki!

Cheąc ułatwić Koleżankom wpłacanie opłat członkowskich, szczególnie na prowincji, postanowił Zarząd Stow. stworzyć osobne konto w Pocztowej Kasie Oszczędności na opłaty organizacji a osobno dla miesięcznika „Położna“. Nowe konto w P. K. O. będzie wprowadzone w styczniu 1932 i odpowiednio czeki rozesłane się poszczególnym członkom i Zarządowi Kółek miejscowych na prowincji.

Obecny numer zawiera czeki na wspólny rachunek opłat członkowskich i miesięcznika. Upraszamy Koleżanki, przy nadsyłaniu opłat na kilka celów (opłata abonamentu, władki członkowskie i t. p.) o podawanie na odwrotnej stronie czeku w miejscu przeznaczonem do korespondencji, dokładne wy-



szczególnością ile z nadstanej kwoty mamy zapisać na poczet wkładek członkowskich a ile na abonament, ponieważ brak zlecenia stwarza nam duże trudności w prowadzeniu rachunków.

Za Zarząd: skarbniczka *K. Nablowa*.

Podajemy poniżej uzupełniony Statut Stowarzyszenia Zawodowych Położnych Województwa Krakowskiego, przedstawiony i przyjęty przez Walne Zebranie dnia 18 maja 1930 r.

Poniższy Statut nabierze dopiero ważności z chwilą zatwierdzenia go przez Władze, co jak się spodziewamy nastąpi w najbliższych tygodniach, dzięki energicznym staraniom nowego Zarządu.

*Redakcja.*

## **Statut Stowarzyszenia Zawodowych Położnych w Krakowie.**

### **Art. I.**

#### **Nazwa, siedziba, teren działalności i czas trwania Stowarzyszenia.**

§ 1. Nazwa Stowarzyszenia brzmi: „Stowarzyszenie Zawodowych Położnych w Krakowie“.

§ 2. Siedzibą Stowarzyszenia jest miasto Kraków.

§ 3. Działalność Stowarzyszenia rozciąga się na cały obszar Województwa Krakowskiego.

§ 4. Czas trwania Stowarzyszenia jest nieograniczony.

§ 5. Rok administracyjny zaczyna się z dniem 1 stycznia do grudnia danego roku.

### **Art. II.**

#### **Cele i sposoby działania Stowarzyszenia.**

§ 6. Wykluczając wszelkie tendencje polityczne, Stowarzyszenie jest zawodową organizacją bezpartyjną i działa samodzielnie, kierując się wyłącznie zasadami obrony interesów zawodowych członkiń Stowarzyszenia.

§ 7. Celem Stowarzyszenia jest:

a) ochrona interesów materialnych, moralnych i prawnych, popieranie wszelkich, zgodnych z prawem usiłowań zdążających do poprawy stosunków pracy i płacy członkiń Stowarzyszenia;

b) podniesienie poziomu umysłowo-kulturalnego i szerzenie wiedzy akuszerskiej wśród koleżanek.

c) współdziałanie z władzami w zwalczaniu nielegalnego zajmowania się praktyką akuszerską;



## **NESTLÉ'A Mączka dla dzieci**

działa obecnie zapobiegawczo przeciw chorobie angielskiej (krzywicy), a to na skutek dodania doń skoncentrowanych ekstraktów tranu, których skuteczność jest stale kontrolowana przez biologiczne doświadczenia. Smak ani zapach mączki nie zdradzają obecności tranu. Również lekkostrawność tej odżywki nie uległa żadnej zmianie.

Literaturę oraz próbne puszki wysyła bezpłatnie na życzenie:  
**Nestlé And Anglo-Swiss Condensed Milk Co.**  
Oddział na Polskę: Gdańsk, Krebsmark 7-8.



d) czuwanie nad godnością i etyką zawodową.

e) dążenie do podniesienia poczucia godności osobistej, solidarności i świadomości zawodowej i koleżeńskiej.

§ 8. Dla osiągnięcia powyższych celów Stowarzyszenie przy zachowaniu obowiązujących ustaw i przepisów prawnych:

a) nawiązuje stosunki i porozumiewa się z innymi pokrewnymi organizacjami tak w kraju, jak i zagranicą i udziela im pomocy i wskazówek, lub korzysta z takowych;

b) współdziała w opracowaniu i przeprowadzeniu wzorowych warunków pracy i płacy;

c) opracowuje memorjały i regulaminy w celu przedstawienia odpowiednim urzędom i instytucjom zatrudniającym położne i dąży do uzyskania w tychże instytucjach głosu doradczego w sprawach położnictwa;

d) organizuje pomoc położniczą dla niezamożnych;

e) organizuje wykłady, odczyty, zakłada własne biblioteki, czytelnie, wydaje pisma zawodowe i wydawnictwa fachowo pomocnicze;

f) pośredniczy przy rozstrzyganiu zatargów pomiędzy członkiniami a zarządami instytucji zatrudniających położne, a w wypadkach sporów pomiędzy członkiniami powołuje Sąd Koleżeński;

g) tworzy poszczególne sekcje i instytucje oparte na własnym regulaminie jak „Kasa pogrzebowa“;

h) organizuje sekcje pośrednictwa pracy;

§ 9. Ponadto Stowarzyszenie może utworzyć osobny Fundusz Samopomocy dla swych członkiń, który to Fundusz administrowany będzie na podstawie osobnego, przez Walne Zebranie Członkiń uchwalonego regulaminu.

### Art. III.

#### Fundusze Stowarzyszenia.

§ 10. Środki mające służyć do osiągnięcia celów Stowarzyszenia składają się:

a) z wpisowego i składek członkowskich. Wpisowe wynosi jeden złoty jednorazowo, zaś składka członkowska jeden złoty miesięcznie;

b) z dochodów darów, lub urządzanych przez Stowarzyszenie odczytów, zabaw, wydawnictw i procentów od kapitału i t. p.



## Art. IV.

§ 11. Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:

- a) zwyczajnych;
- b) honorowych.

Zwyczajnym członkiem Stowarzyszenia może być każda polozna, uprawniona do wykonywania praktyki na terenie Państwa Polskiego, a mogąca się wykazać odpowiednimi świadczeniami. — Zwyczajnych członków przyjmuje Zarząd Stowarzyszenia, który może jednak odmówić przyjęcia.

Członkiem honorowym może zostać każda osoba, która położyła zasługi dla Stowarzyszenia. Członków honorowych mianuje na wniosek Zarządu Stowarzyszenia zwyczajną większością głosów ogólne Walne Zebranie członków Stowarzyszenia.

Członkowie honorowi zwolnieni są od opłat Stowarzyszenia.

**Prawa zwyczajnych członków.**

Członkom zwyczajnym służy prawo:

- a) uczestniczenia i głosowania na Walnych Zebraniach;
- b) czynnego i biernego udziału w wyborach do Zarządu Stowarzyszenia;
- c) stawiania wniosków na Walnych Zebraniach;
- d) korzystanie ze wszelkich urządzeń Stowarzyszenia.

## Art. V.

**Wystąpienie i wykluczenie z poczetu członków Stowarzyszenia.**

§ 12. Formalne wystąpienie ze Stowarzyszenia może jedynie nastąpić, o ile członek dopełni wszystkich zaciągniętych wobec niego zobowiązań. O wystąpieniu swem członek zawiadamia Zarząd Stowarzyszenia pisemnie.

Jeżeli członek nie płaci ustanowionych składek przez trzy miesiące bez usprawiedliwienia, należy uważać, że ze Stowarzyszenia wystąpił.

Wykluczenie może nastąpić na podstawie uchwały Zarządu Stowarzyszenia, jeżeli członek popełnił czyn niemoralny, nie stosuje się do uchwał powziętych przez Walne Zebranie, postanowień niniejszego statutu, lub też działa świadomie na niekorzyść Stowarzyszenia.

Wykluczonemu przez Zarząd Stowarzyszenia członkowi przysługuje prawo odwołania

się do Sądu Koleżeńskiego, a od wyroku tegoż Sądu do Walnego Zebrania.

#### Art. VI.

##### **Obowiązki członków.**

§ 13. Obowiązkiem każdego członka jest stosowanie się do postanowień niniejszego statutu, którego jeden egzemplarz otrzymuje każdy członek oraz stosowanie się do wszystkich przez Władze Stowarzyszenia powziętych uchwał, regulaminów, regularne uiszczanie składek członkowskich, oraz moralne popieranie Stowarzyszenia i jego dążeń.

#### Art. VII.

##### **Władze Stowarzyszenia.**

§ 14. Władze Stowarzyszenia wybierane są na dorocznem Walnem Zebraniu na okres roczny.

Władzami Stowarzyszenia są:

- a) Ogólne Walne Zebranie Członków;
- b) Zarząd Stowarzyszenia;
- c) Komisja Rewizyjna;
- d) Sąd Koleżeński.

§ 15. Zwyczajne Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia odbywa się zasadniczo raz w roku i musi być zwołane przez przewodniczącą lub jej zastępczynię zasadniczo w pierwszym kwartale każdego roku. Nadzwyczajne Walne Zebranie musi być zwołane każdego czasu w ciągu sześciu tygodni, jeżeli tego zażąda Komisja Rewizyjna,  $\frac{1}{3}$  część członków Stowarzyszenia, lub w nagłych wypadkach, plenarne posiedzenie Zarządu Stowarzyszenia.

O zwołaniu Zwyczajnego Walnego Zebrania z podaniem miejsca i czasu jego odbycia się, oraz porządku obrad, członkowie muszą być zawiadomieni przynajmniej 14 dni naprzód. O nadzwyczajnym 7 dni naprzód.

§ 16. Prawo uczestniczenia w Walnem Zebraniu mają wszyscy członkowie zwyczajni Stowarzyszenia, o ile nie zalegają z zapłatą 3-ech miesięcznych składek członkowskich.

§ 17. Członkowie honorowi mają prawo brać udział w Walnych Zebraniach, nie mają jednakże prawa stawiania wniosków i zabierania głosu w sprawach poddanych obradom Walnego Zgromadzenia.

§ 18. Uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają do swej prawomocności obecności

przynajmniej połowy członków Stowarzyszenia, a uchwały w sprawie zmiany statutu, oraz uchwalonego podziału funduszy wymagają obecności  $\frac{2}{3}$  części członków Stowarzyszenia, wreszcie uchwała w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia wymaga obecności  $\frac{3}{4}$  członków Stowarzyszenia.

§ 19. W razie braku oznaczonej w § 17 liczby członków należy zwołać z tym samym porządkiem dziennym następne Walne Zebranie w przeciągu jednego miesiąca, a uchwały tego Walnego Zebrania będą prawomocne niezależnie od ilości obecnych członków.

§ 20. O zwołaniu Zjazdu z podaniem miejsca i czasu jego odbycia się oraz porządku obrad członkinie muszą być zawiadomione przynajmniej 28 dni naprzód.

Prawo uczestniczenia w Zjeździe mają: członkinie Zarządu Stowarzyszenia, Komisji Rewizyjnej, Przewodnicząca Sądu Koleżeńkiego, wybrane Delegatki członkiń, oraz członkowie honorowi.

W zjeździe biorą udział sekretarki zarządów oddziałów.

Na Zjazd Oddziały wysyłają po jednej delegatce na każde 25 członkiń płacących składkę.

Wnioski zdążające do zmiany statutu, regulaminu zapomogowego albo administracji muszą być przedłożone na 3 tygodnie przed odbyciem się Zjazdu, Zarządowi Zwiczku, który je podaje do wiadomości Oddziałów.

## Art. VIII.

### Zakres działania Walnego Zebrania.

§ 21. Do zakresu działania Walnego Zebrania należy:

1) rozpatrywanie i zatwierdzanie dorocznych sprawozdań Zarządu Stowarzyszenia, oraz ustalanie budżetu Stowarzyszenia na rok następny;

2) wybór członkiń Zarządu Stowarzyszenia, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńkiego i sekretarki Stowarzyszenia;

3) podejmowanie uchwał odnośnie do czasu i sposobu przeprowadzania wszystkich celów i środków Stowarzyszenia objętych niniejszym statutem;

4) przyjmowanie i rozpatrywanie postawionych wniosków;



- 5) zmiana statutu;
- 6) decydowanie o likwidacji Stowarzyszenia;
- 7) rozpatrywanie odwołań członkiń od orzeczeń Zarządu Stowarzyszenia w sprawach odmówienia przyjęcia do Stowarzyszenia, lub wykluczenia z tegoż.

§ 22. Walne Zebranie otwiera i przewodniczy mu przewodnicząca Zarządu lub jej zastępczyni.

#### Art. IX.

##### **Zarząd Stowarzyszenia.**

§ 23. Zarząd Stowarzyszenia wybrany na Walnem Zebraniu zwykłą większością głosów, na przeciąg jednego roku, składa się z Przewodniczącej, jednej zastępczyni i wybranych osobno na to stanowisko 12 członkiń zwyczajnych.

§ 24. Przewodnicząca i jej zastępczyni, oraz 6 członkiń Zarządu powinny zamieszkiwać w siedzibie Stowarzyszenia, to jest w Krakowie, które razem stanowią Wydział Wykonawczy Stowarzyszenia.

§ 25. Uchwały Stowarzyszenia podjęte zostają zwykłą większością głosów przy obecności Przewodniczącej lub jej zastępczyni, oraz conajmniej 6 członkiń Zarządu.

Posiedzenia Zarządu mają być zwolywane przez Przewodniczącą lub jej zastępczynię, conajmniej raz na kwartał, niezwłocznie zaś muszą być zwołane na żądanie Komisji Rewizyjnej, Wydziału Wykonawczego, lub przynajmniej 4 członkiń Zarządu. — Posiedzenia Wydziału Wykonawczego odbywają się raz na miesiąc.

#### Art. X.

##### **Kompetencje Zarządu.**

§ 26. Do kompetencji Zarządu Stowarzyszenia należy:

- a) przyjmowanie i wykluczanie członkiń;
- b) zarządzanie majątkiem Stowarzyszenia w myśl uchwał powziętych przez Walne Zebranie;
- c) wykonywanie wszelkich uchwał przekazanych do załatwienia przez Walne Zebranie;
- d) załatwianie wszelkich bieżących spraw Stowarzyszenia w myśl postanowień statutu;

e) prowadzenie rachunkowości zgodnie z prawem i przyjętymi zasadami rachunkowości.

§ 27. Od uchwał Zarządu Stowarzyszenia przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zebrania: Stowarzyszenia, jednakże do czasu rozstrzygnięcia przez Walne Zebranie uchwały Zarządu mają moc obowiązującą.

§ 28. Stowarzyszenie jest reprezentowane na zewnątrz przez Przewodniczącą, lub jej zastępczynię.

Wszelką korespondencję i dokumenty, opatrzone pieczęcią Stowarzyszenia podpisuje Przewodnicząca lub jej zastępczyni i sekretarka, a w sprawach dotyczących kasowości także i skarbnik.

§ 29. Stowarzyszenie posiada pieczęć z napisem: „Zarząd Stowarzyszenia Położnych w Krakowie“.

§ 30. Pieniądze uzyskane ze składek członków i darów i t. p. mają być ulokowane w Pocztowej Kasie Oszczędności.

#### Art. XI.

##### **Komisja Rewizyjna.**

§ 31. Komisja Rewizyjna składa się z 3-ch członków i 3-ch zastępczyń wybranych przez Walne Zebranie.

Ukonstytuowanie się Komisji Rewizyjnej należy do niej samej.

Komisja Rewizyjna winna co najmniej jeden raz na kwartał zbadać dokumenty i księgi kasowe. — Sprawozdania z odbytych rewizji mają być przedłożone Walnemu Zebraniu do zatwierdzenia. W wypadkach stwierdzonych nadużyć zażąda Komisja Rewizyjna zwolania Walnego Zebrania.

Komisja Rewizyjna podejmuje swe uchwały zwykłą większością głosów.

W wypadkach równości głosów Przewodnicząca ma głos decydujący.

#### Art. XII.

##### **Sąd Koleżeński.**

§ 32. Do załatwiania sporów pomiędzy członkiniami, oraz jako instytucję odwoławczą na postanowienie Zarządu Stowarzyszenia o wykluczeniu członkini, Walne Zebranie Członkiń powołuje Sąd Koleżeński składający się z 5-ciu

członkiń i 3-ch zastępczyń, zamieszkałych w siedzibie Stowarzyszenia.

Ukonstytuowanie Sądu Koleżeńskiego jest pozostawione wybranym członkom Sądu.

Sąd Koleżeński wydaje wyrok według swej wiedzy i sumienia, działając zgodnie z regulaminem, przyjętym przez Walne Zebranie.

#### Art. XIII.

§ 33. Stowarzyszeniu przysługuje prawo w każdej miejscowości Woj. Krak., gdzie znajdują się położne tworzenie oddziału miejscowego liczącego co najmniej 5 członkiń Stowarzyszenia. Oddział miejscowy jest filją Stowarzyszenia i za podstawę działania ma niniejszy statut.

Celem działania Oddziału jest dopomagać do spełnienia określonych w art. II celów Związku i pośredniczenia pomiędzy członkami a Zarządem Stowarzyszenia.

Oddziałem kieruje Zarząd Oddziału, złożony z 3-ch osób wybranych na Walnym Zebraniu, Oddziału.

Zakres działania Oddziału i jego władz określa regulamin wydany przez Zarząd Stowarzyszenia.

#### Art. XIV.

##### **Rozwiązanie Stowarzyszenia.**

§ 34. Rozwiązanie Stowarzyszenia może być skuteczne jedynie tylko na specjalnie w tym celu zwołanem Walnym Zebraniu.

Sprawa rozwiązania Stowarzyszenia rozstrzyga się przy obecności przynajmniej  $\frac{3}{4}$  członkiń Stowarzyszenia większością  $\frac{2}{3}$  obecnych na Walnym Zebraniu.

§ 35. O użyciu majątku Stowarzyszenia rozstrzyga ostatecznie Walne Zebranie.

W razie, gdyby co do użycia majątku rozwiązanego Stowarzyszenia ostatecznie Walne Zebranie z jakichkolwiek powodów nie powzięło uchwały, majątek Stowarzyszenia będzie podzielony w równych częściach między członkiń Stowarzyszenia.



### **Regulamin Kasy Pogrzebowej.**

**Na podstawie art. II. § 7 C Statutu Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak. Walne Zebranie z dnia 18/V 1930 uchwała następujący Regulamin.**

#### § 1.

W celu przyścia z pomocą rodzinom członków Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak. tworzy Fundusz Kasy Pogrzebowej, którym administruje przez Zarząd Stow. wybrana kierowniczką sekcji.

#### § 2.

Do Kasy Pogrzebowej należą obowiązkowo wszyscy członkowie Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak.

#### § 3.

Fundusz Kasy Pogrzebowej powstaje przez złożenie przez członków Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak. jednorazowej wkładki w kwocie 1 złoty. Kwota będzie ulokowaną w Kasie Oszczędności. Wyplacona kwota wzrasta w miarę ilości członków.

#### § 4.

Na wypadek śmierci członka Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak. członkowie składają po 1 złotym a rodzina tegoż otrzymuje kwotę równą 90% składki bez procentów (tj. 90 gr. × ilość członków). Reszta składki w wysokości 10% jakoteż i narosłe procenta tworzą nietykalny fundusz Kasy Pogrzebowej.

#### § 5.

Likwidacja Kasy Pogrzebowej może nastąpić na podstawie uchwały Walnego Zebrania Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak., która zapada większością  $\frac{3}{4}$  obecnych na Walnym Zebraniu.

#### § 6.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z chwilą zatwierdzenia go przez Władze.

### **Regulamin Sekcji Pośrednictwa Pracy.**

**Na podstawie art. II § 8 h Statutu Stow. Zaw. Położnych Woj. Krak. Walne Zebranie w dniu 18/V 1930 r. uchwała następujący Regulamin.**

#### § 1.

Sekcja Pośrednictwa Pracy ma za zadanie:  
1) zbierać wiadomości odnoszące się do za-

potrzebowania fachowych sił, wyszukiwać miejsca potrzebujące obsady fachową siłą położeń, przyjmuje zgłoszenia na zapotrzebowanie sił fachowych;

2) prowadzi ewidencję potrzebujących pracy położnych wykwalifikowanych, zarówno stowarzyszonych jak i niestowarzyszonych;

3) obsada wolnych stanowisk przez siły fachowe. Położne stowarzyszone w Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak. mają przy obsadzie wolnych stanowisk pierwszeństwo.

4) przeciwdziałanie bezrobociu, przez niedopuszczanie do gromadzenia się w jednym miejscu większej ilości sił fachowych niż tego miejscowe zapotrzebowanie wymaga, oraz przerzucanie sił do miejsc niezaopatrzonych w dostateczną ilość sił fachowych;

5) prowadzi statystykę zapotrzebowania sił fachowych i w miarę tego reguluje ilość wolnych miejsc w Szkołach fachowych położnych, tak, by wszystkie uczennice kończące szkołę położnych miały zapewnione zajęcie, przez co niedopuszcza do zbytowego produkowania sił fachowych, z których część nie mogłaby znaleźć zajęcia, marnując w ten sposób pracę i środki materialne poniesione na kształcenie się.

## § 2.

Sekcję prowadzi kierowniczką, wybrana na Walnem Zebraniu, która wchodzi z urzędu w skład Zarządu Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak.

## § 3.

Od zarządzeń kierowniczką Sekcji służy prawo odwołania, które należy wnieść w ciągu dni 14-tu od dnia doręczenia zarządzenia — do Zarządu.

Decyzją Zarządu zapadła zwykłą większością głosów rozstrzyga sprawę ostatecznie.

Kierowniczką Sekcji przy rozstrzyganiu odwołań przez Zarząd nie posiada głosu stanowczego, tylko doradczy. Przysługuje jej jednak prawo przedstawienia sprawy i stawiania odpowiedniego wniosku.

## § 4.

Koszta postępowania ponosi w każdym wypadku żalący się.

## § 5.

Zgłoszenia potrzebujących pracy będą załatwiane w kolejności zgłoszenia się. W razie rezygnacji z przydziału, rezygnująca winna zawiadomić o tem niezwłocznie kierowniczkę sekcji, która przydzieli na opróżnione miejsce nową siłę fachową w kolejności zgłoszenia. Sekcja nie gwarantuje jednak za skuteczność zabiegów o uzyskanie miejsca, o którym decyduje miejscowa władza sanitarna.

## § 6.

Zgłoszenia na zapotrzebowanie siły fachowej należy natychmiast załatwić wyznaczając na oferowane miejsce wolną siłę fachową. W razie braku sił fachowych, kierowniczka sekcji w porozumieniu z Zarządem może zaproponować objęcie zgłoszonego miejsca, jednej z praktykujących sił fachowych lub zgłosić o wolnym miejscu w dziennikach względnie zgłoszenie zapotrzebowania podać do wiadomości interesowanych położnych w sposób jak najszybszy.

## § 7.

Kierowniczka sekcji prowadzi rachunkowość i administrację sekcji, prowadzi ewidencję zgłoszonych sił, wolnych miejsc i dokonanych przydziałów. Z czynności swych zdaje co kwartał Zarządowi odpowiednie sprawozdanie i jest całkowicie odpowiedzialna za kierownictwo sekcji przed Zarządem i Walnem Zebraniem.

## § 8.

Położne potrzebujące pracy, przy zgłoszeniu nie opłacają żadnej taksy, obowiązane jednak są zwrócić kosztu przez sekcję w ich interesie poniesione. Taksa za zgłoszenie zapotrzebowania wynosi 1 złoty i służy na pokrycie kosztów prowadzenia sekcji.

## § 9.

Sekcja nie prowadzi osobnej kasy, wszelkie wpływy odprowadza jak również wszelkie wydatki pokrywa z Kasy Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak.

## § 10.

Likwidacja sekcji rozpoczyna się z dniem likwidacji Stow. Zaw. Pol. Woj. Krak.



## Co położna pamiętać powinna?

**Zdrowie** — to nasze największe fizyczne dobro, uczymy się cenić dopiero z chwilą utraty, — w chorobie.

\* \* \*

Utrzymuj czysto ręce i paznokcie, tylko zdrowa i czysta ręka u położnej może sumiennie spełniać obowiązki zawodowe.

\* \* \*

Najważniejszym środkiem zapobiegającym chorobom, jest czystość.

\* \* \*

Pierwszym obowiązkiem położnej nie jest troskliwa pielęgnacja, ale sumienna pielęgnacja oparta na zasadach aseptyki, która zapobiega powikłaniom.

\* \* \*

Najmniejsza rana przy braku sumiennej pielęgnacji może być źródłem zakażenia i doprowadzić do śmierci.

\* \* \*

Nie baw się nigdy w samodzielne leczenie, każda choroba leczona w swych początkach ma widoki wyleczenia. — Nie obciążaj swego sumienia, w każdym wątpliwym przypadku wzywaj lekarza.

---

**Nadsyłajcie korespondencję i uwagi z praktyki.**

---

### CENY OGŁOSZEŃ.

Okladka. Strona I.:  $\frac{1}{2}$  — 70 zł,  $\frac{1}{4}$  — 40 zł,  $\frac{1}{8}$  — 25 zł; strona II. i III.: cała 100 zł,  $\frac{1}{2}$  — 60 zł,  $\frac{1}{4}$  — 35 zł,  $\frac{1}{8}$  — 20 zł; strona IV.: cała 120 zł,  $\frac{1}{2}$  — 65 zł,  $\frac{1}{4}$  — 45 zł,  $\frac{1}{8}$  — 25 zł. **Przed treścią i w treści.** Strona cała 100 zł,  $\frac{1}{2}$  — 60 zł,  $\frac{1}{4}$  — 35 zł,  $\frac{1}{8}$  — 20 zł (za miejsca zastrzeżone w treści 20% drożej). **Za treścią.** Strona cała 90 zł,  $\frac{1}{2}$  — 50 zł,  $\frac{1}{4}$  — 30 zł,  $\frac{1}{8}$  — 20 zł. Wkładki zaliczenie od wagi, 10 groszy sztuka. Zamówienia na ogłoszenia przyjmuje Redakcja „Położnej“, Kraków, ul. Kopernika L. 17, Państwowa Szkoła Położnych.

---